

FINANCIEEL VERSLAG 2021

Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en
Mensenhandel
te Den Haag

INHOUDSOPGAVE

Pagina

BESTUURSVERSLAG

1	Bestuursverslag over 2021	4
---	---------------------------	---

JAARREKENING

1	Balans per 31 december 2021	18
2	Staat van baten en lasten over 2021	20
3	Kasstroomoverzicht 2021	21
4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	22
5	Toelichting op de balans per 31 december 2021	26
6	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2021	32
7	Overige toelichting	38

OVERIGE GEGEVENS

1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	41
---	---	----

BESTUURSVERSLAG

BESTUURSVERSLAG 2021

1. INLEIDING

Dit bestuursverslag maakt deel uit van de jaarrekening 2021 van de Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel (SHOP). In de jaarrekening legt SHOP verantwoording af over de financiële gang van zaken in het afgesloten kalenderjaar. De jaarrekening is bedoeld als verantwoording aan de Gemeente Den Haag¹ als belangrijkste subsidiegever en voor een ieder die belang stelt in SHOP. SHOP geeft in dit bestuursverslag in grote lijnen de belangrijkste inhoudelijke, organisatorische en financiële onderwerpen van 2021 weer. Uitgebreide informatie met betrekking tot de activiteiten en de inhoudelijke resultaten van het jaar 2021 zijn opgenomen in het inhoudelijk jaarverslag 2021. Dit bestuursverslag is opgesteld conform de richtlijn voor de jaarverslaggeving Kleine Organisaties-zonder-winststreven (RJK C1).

2. MISSIE EN VISIE

SHOP is een in Den Haag gevestigde niet-gouvernementele organisatie die dienst- en hulpverlening aanbiedt aan (voormalig) sekswerkers, aan slachtoffers van mensenhandel en bij hen betrokkenen, zoals hun familie. SHOP functioneert ten dienste van haar samenwerkingspartners en opdrachtgevers tevens als regionaal kennis- en expertisecentrum op deze beleidsterreinen.

SHOP voert in opdracht van en gesubsidieerd door de gemeente Den Haag en met middelen van derden (fondsen) op professionele wijze en in samenwerking met andere organisaties de volgende taken uit:

- SHOP ondersteunt sekswerkers (man, vrouw, transgender) bij de veilige en professionele uitoefening van hun beroep.
- SHOP ondersteunt activiteiten van sekswerkers die positieverbetering van de beroepsgroep tot doel hebben.
- SHOP ondersteunt en begeleidt ex-sekswerkers in nieuw gemaakte keuzes, zoals bij een carrièreswitch;
- SHOP levert een bijdrage aan de signalering en bestrijding van (inter-)nationale mensenhandel.
- SHOP ondersteunt de slachtoffers van mensenhandel en voert de zorgcoördinatie uit voor de regio Den Haag.

SHOP baseert haar handelen op de volgende uitgangspunten:

- Het bieden van seksuele dienstverlening is een beroep, waarvan in Nederland de legitimiteit wettelijk is vastgelegd.
- Daar waar derden een persoon onder dwang, misleiding, intimidatie en geweld tot (seksuele en anderszins) dienstverlening of welke vorm van arbeid dan ook aanzetten, is sprake van een te bestrijden misstand.
- SHOP beschouwt als haar opdrachtgevers: de cliënten (sekswerkers en slachtoffers mensenhandel op het aspect zorgcoördinatie), de subsidieverleners en andere geldgevers.

¹ De Gemeente Den Haag is de belangrijkste subsidiegever van SHOP. SHOP ontvangt ook subsidie van het Veiligheidshuis Hollands Midden voor de uitvoering van de zorgcoördinatie 18+. Met ingang van maart 2021 is SHOP aangesloten bij de Sekswerk Alliantie Destigmatisering (SWAD) en ontvangt SHOP subsidie voor de coördinatie van een van de werkgroepen en de ontwikkeling van voorlichtingsmateriaal en training van banken.

3. INHOUDELIKE RESULTATEN EN BESCHIKKINGEN 2021

Inhoudelijke onderwerpen

De inhoudelijke resultaten van alle geplande activiteiten zijn opgenomen in het inhoudelijk verslag 2021, dat is opgesteld conform de richtlijnen van de beschikkingen van de Gemeente Den Haag. 2021 stond net zoals 2020 in het teken van de coronamaatregelen die wederom gepaard gingen met een aantal lockdowns. Deze hebben een dramatische impact gehad op het werk van SHOP, maar vooral op het leven van de doelgroep. Ondanks de lockdowns en de aanpassingen die het (zoveel mogelijk) vanuit huis werken met zich hebben meegebracht, is het gelukt om het werk door te zetten en onze cliënten bij te staan.

Beschikkingen

Met betrekking tot middelen uit de gemeente heeft SHOP in 2021 gewerkt aan de hand van de volgende beschikkingen:

- ABBA/VL/33952 op grond van de Prostitutienota 2020-2022 en het Actieprogramma Mensenhandel 2020-2023 (Algemene Subsidie Verordening 2020)
- ABBA/VL/31570 onderdeel van SHOP/ Jeugd (Bestedingsprogramma Jeugd, Haagse Jeugd Aan Zet)
- ABBA/VL/35815 Uitstapprogramma Sekswerkers (DUUP)

De looptijd van al deze regelingen is 1 januari t/m 31 december 2021.

SHOP voert activiteiten uit ten behoeve van de zorgcoördinatie mensenhandel voor de regio Hollands Midden en activiteiten in het kader van de Sekswerk Alliantie Destigmatisering (SWAD).² Dit vierjarige programma is vormgegeven in 2019 – onder andere door SHOP als een van de initiatiefnemers – en is uiteindelijk concreet geworden in 2021. Aan de SWAD nemen 22 organisaties deel, die samen het stigma op sekswerk tegengaan door te werken aan vier subdoelen:

- inclusieve beleidsvoering en praktijk door (overheid)instellingen (zorg, politie, banken, belastingdienst) voor sekswerkers;
- genuanceerde beeldvorming over sekswerk(ers), exploitanten en klanten;
- adequaat sekswerkbeleid en uitvoering met behulp van sekswerkersparticipatie;
- een sterke en georganiseerde sekswerkgemeenschap met een goede infrastructuur.

Naast het Ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) wordt SWAD ook door het Ministerie van SZW gefinancierd. Vanaf 2022 zal het ministerie van OCW ook een bijdrage aan het budget leveren.

² <https://www.shop-den Haag.nl/shop-is-lid-van-de-sekswerk-alliantie-destigmatisering-swad/>

4. RESULTATEN 2021: URENREALISATIE EN ACTIVITEITEN GEMEENTELIJKE SUBSIDIE

In onderstaande tabel wordt de urenrealisatie van 2021 vergeleken met de beschikte uren.

Tabel 1. Urenrealisatie 2021

	Beschikking		
Prostitutienota 2020-2023	ABBA/VL/33952	21287 *	21295
Actieprogr. Mensenhandel	ABBA/VL/33952	14138	10813
Actieprogr. Mensenhandel Jeugd	ABBA/VL/33952	1157	1040
Totaal	ABBA/VL/33952	36582	33148

**) inclusief de 2545 uren ingezet als 25% cofinanciering ten behoeve van DUUP*

Subsidieregeling Jeugd	ABBA/VL/31570	707	707
Uitstapprogramma Sekswerkers	ABBA/VL/35815	6308*	5955

**) inclusief de 2545 uren ingezet als 25% cofinanciering ten behoeve van DUUP*

Bovenstaande toerekening van de uren is afgestemd met de Gemeente Den Haag en akkoord bevonden. De 25% cofinanciering is een vereiste van de DUUP-subsidie.

Opbouw van de 25% cofinanciering

Sinds 2014 ontvangt SHOP middelen voor de uitvoering van het uitstapprogramma. Zowel in het kader van RUPS II en RUPS III als nu door de DUUP-subsidie wordt als subsidievoorwaarde gesteld dat SHOP voor 25% cofinanciering draagt. Sinds de start van het programma in 2014 komt de cofinanciering van SHOP voort uit de reguliere gemeentelijke subsidie die SHOP ontvangt voor de uitvoering van haar kerntaken. De gemeente Den Haag financiert SHOP om uitvoering te geven aan diverse activiteiten binnen de afgesproken kerntaken en die betrekking hebben op onder andere het prostitutie maatschappelijk werk, het veldwerk, de zorgcoördinatie mensenhandel, de 24-uursopvang en het dienstencentrum Spot 46. Al deze activiteiten hebben een voorwaardelijke of flankerende rol bij de uitvoering van het uitstapprogramma DUUP. Zonder deze activiteiten zou het programma niet uitgevoerd kunnen worden. Deze activiteiten worden bekostigd uit de reguliere subsidie die SHOP van de Gemeente ontvangt.

Kerntaken en extra activiteiten: de impact van de coronacrisis

2021 stond net zoals 2020 in het teken van de coronacrisis. In het inhoudelijke jaarverslag wordt per onderdeel stilgestaan welke impact dit heeft gehad op het werk van SHOP, maar vooral op het leven van de cliënten. Over het algemeen kan gesteld worden dat de hulpvraag in 2021 bijzonder veel extra inspanning heeft gevraagd van alle teams van SHOP.

Van 15 december 2020 tot 19 mei 2021 mochten sekswerkers niet werken. Er was opnieuw een lockdown van 19 december 2021 tot 15 januari 2022. Daaraan voorafgaand, vanaf 13 november, was sekswerk maar beperkt toegestaan van 6.00 – 18.00 uur. Gedurende deze lockdowns ontstond opnieuw veel vraag van bestaande en nieuwe cliënten naar informatie en praktische (materiële) hulp. De impact op het leven van de cliënten was dramatisch, ook groeide het geweld tegen sekswerkers. Het online veldwerk is opnieuw cruciaal gebleken in de maanden dat er niet fysiek gewerkt kon worden. Het team veldwerkers van SHOP heeft thematische filmpjes ontwikkeld, die via verschillende apps en andere

kanalen verspreid zijn. Sekswerkers zijn via de filmpjes geïnformeerd over hun rechten en de mogelijkheden om zich te beschermen tegen het geweld. Het grote aantal bereikte unieke contacten tijdens het online veldwerk, ook in het onvergunde circuit, geeft aan dat online veldwerk een nog belangrijker onderdeel is geworden in de communicatie met de doelgroep.

Met betrekking tot mensenhandel leek in de eerste helft van het jaar de landelijke trend van een daling van het aantal aanmeldingen van slachtoffers mensenhandel en uitbuiting in de seksuele dienstverlening en overige sectoren zich door te zetten. In de tweede helft van het jaar is echter met deze trend gebroken en was er een groei te zien in het aantal aanmeldingen. Vergeleken met voor de coronacrisis waren er bij SHOP over heel 2021 gezien zelfs meer aanmeldingen. De kwetsbare groepen (denk aan mensen met een onzekere verblijfstatus of migranten) lijken weer meer zichtbaar te durven worden.

Al bij het aanbreken van de tweede, maar zeker bij de derde lockdown – waar geen financiële compensatie geregeld was – was de situatie van veel cliënten nijpend. Cliënten hebben gebruik gemaakt van donaties uit verschillende noodfondsen (inclusief die van SHOP) en ze hebben hun eigen spaargelden totaal uitgeput. In dit kader was de emotionele belasting groot en daarom was extra beschikbaarheid van de dienst- en hulpverleners van SHOP noodzakelijk. Sommige cliënten hebben na de tweede lockdown besloten de ontwikkelingen rondom de maatregelen van het RIVM af te wachten in het land van herkomst. Dat heeft consequenties gehad voor het aantal uitstaptrajecten in 2021. Door hun vertrek is hun traject bij SHOP (tijdelijk) beëindigd en is het aantal volledig afgeronde uitstaptrajecten mede hierdoor licht gedaald in vergelijking met de voorgaande jaren. Omdat er geen zicht was op waar deze groep zich bevindt kunnen we niet vaststellen dat ze daadwerkelijk duurzaam uit het sekswerk zijn gestapt of dat ze bijvoorbeeld in een andere land met het werk zijn doorgegaan. De inzet is om in 2022 een deel van deze groep opnieuw in het vizier te krijgen.

SHOP heeft de richtlijnen van het RIVM gevolgd, maar heeft ook ingespeeld op de noodzaak van contact met cliënten in deze fase. SHOP heeft hier op een veilige wijze invulling aan gegeven. Zo was er veel digitaal contact met cliënten via de telefoon. Ook zijn de roosters aangepast, zodat de medewerkers van SHOP met zo min mogelijk risico's ook fysiek aanwezig konden zijn voor cliënten en het noodzakelijke fysieke contact mogelijk bleef. De opvang en de woonvoorziening hebben gedurende de hele periode hun activiteiten doorgezet.

5. BIJZONDERHEDEN UIT DE INHOUDELIJKE RESULTATEN

Zoals eerder genoemd zijn de inhoudelijke resultaten van alle geplande activiteiten opgenomen in het inhoudelijke jaarverslag 2021. Het bestuur staat hieronder stil bij enkele bijzonderheden uit dat verslag. Op 2 jun 2021, de Internationale dag van de sekswerker heeft SHOP haar nieuwe huisstijl gelanceerd. Deze ging gepaard met een nieuw logo voor SHOP en haar verschillende afdelingen, zoals Spot46, SHOP/ Jeugd en Haags Welzijn. Met de nieuwe huisstijl en logo's is er eenheid gecreëerd in de uitstraling van SHOP en haar verschillende afdelingen

24-uursopvang/ woonvoorziening

In totaal verbleven er 37 unieke cliënten in de opvang. Vergeleken met 2020 en 2019 is er sprake van een lichte afname van het aantal individuele cliënten (respectievelijk 42 en 39). De bedbezetting was echter hoger (respectievelijk 86,5% in 2021 versus 83,3% in 2020 en 83% in 2019). Redenen voor een lichte daling in het aantal cliënten kunnen samenhangen met de coronamaatregelen. Door ons te

houden aan de RIVM maatregelen, konden de cliënten geen kamer met elkaar delen, waardoor er minder cliënten tegelijkertijd bij de opvang konden verblijven. Ook leken cliënten door de coronamaatregelen minder geneigd om de voorziening te verlaten. De moeilijke doorstroom heeft voor een deel met de coronasituatie te maken, maar nijpender blijft de aanhoudende woningnood en het feit dat cliënten geen gebruik kunnen maken van de urgentieregeling. Dit onderwerp is ter sprake gekomen in een gesprek tussen burgemeester Jan van Zanen en medewerkers en bewoners, tijdens zijn werkbezoek aan De Gantel in oktober 2021.

De verdeling tussen (ex)sekswerkers en slachtoffers mensenhandel is redelijk gelijk. 22% van de cliënten zat in 2021 in het carrièreswitchprogramma (voorheen uitstapprogramma). Verder valt een vrij jong populatie opgevangen cliënten te signaleren in 2021.

Maatschappelijk werk

In totaal waren er in 2021 327 trajecten. Dit is een lichte daling vergeleken met de 334 trajecten in 2020, maar meer dan de 301 in 2019. Van de 327 trajecten waren er 94 nieuwe aanmeldingen. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2020 (90 aanmeldingen). Vergeleken met het totaal aantal trajecten waar de verdeling tussen slachtoffers mensenhandel en (ex)sekswerkers redelijk dicht bij elkaar ligt, valt op dat het aantal nieuwe aanmeldingen van sekswerkers in 2021 relatief hoog was (71% versus 29%). Dit zou onder andere kunnen komen door een toename van hulpvragen van sekswerkers in verband met problemen die ontstaan zijn door corona. De Maatschappelijk Werkers hebben hierdoor ook kortdurige hulpvragen beantwoord. Onder anderen werd tijdens de spreekuur een beroep gedaan – ook via de telefoon – op advies of werd om financiële hulp gevraagd.

Bijzondere aandacht verdient de implementatie van de methodiek van Nu Niet Zwanger (NNZ) en het succes van de Transgenders themabijeenkomsten. NNZ is een landelijk programma, dat door verschillende gemeenten wordt uitgevoerd waaronder Den Haag. De NNZ-methodiek is erop gericht om expliciet met cliënten de thema's kindwens, contraceptie en seksualiteit te bespreken. Alle teams van SHOP passen de NNZ-methodiek toe. Het Maatschappelijk Werk team is verantwoordelijk voor het bijhouden van de cijfers van de gevoerde NNZ-gesprekken door de verschillende teams van SHOP. Het succes van de Transgender themabijeenkomsten kenmerkt zich door het feit dat deze de pilotfase gepasseerd zijn en een druk bezochte vaste activiteit geworden zijn.

Zorgcoördinatie 18+ en SHOP/Jeugd

SHOP/ ZoCo heeft aan verschillende voorlichtingen en kennis-/bewustwordingsactiviteiten deelgenomen of deze zelf georganiseerd, zowel fysiek als digitaal. In oktober is voor het eerst [de Haagse week tegen Mensenhandel](#) georganiseerd. SHOP/ ZoCo heeft samen met SHOP/ Jeugd verschillende activiteiten uitgevoerd. Als startsein van deze week vond op 8 oktober de overhandiging plaats van de speciaal door SHOP ontwikkelde VR-bril aan Kavita Parbhudayal, wethouder Zorg, Jeugd en Volksgezondheid. Met de VR-bril wordt op een interactieve manier informatie gegeven over mogelijke slachtoffers van mensenhandel. De eerst uitgebrachte experience is specifiek gericht op seksuele uitbuiting. De versies over arbeids- en criminele uitbuiting zijn in ontwikkeling. Voor voorlichting en/of presentaties aan grote groepen is er een cardbox (kartonnen versie van de VR-bril) die met een mobiele telefoon gebruikt kan worden. Gedurende de week is onder andere op Haagse Hogeschool en in en rondom de omgeving van de Haagse Passage met behulp van de bril interactief geïnformeerd over signalen van mensenhandel.

In 2021 waren er 138 slachtoffers in begeleiding bij SHOP. In totaal waren er 40 nieuwe aanmeldingen waarvan het grootste deel in de tweede helft van het jaar. Ook viel op dat in de tweede helft van het jaar

meer slachtoffers van criminele uitbuiting werden gemeld, namelijk 8 ten opzichte van 1 in de eerste helft van het jaar. Het gaat hierbij om relatief jonge slachtoffers in de leeftijd van 19 tot 23 jaar, die door daders zijn aangezet om illegale praktijken te faciliteren. Dit geeft aan dat de campagne *Boef je?*, die eind 2020 gestart is door SHOP/Jeugd en gecontinueerd is in 2021, noodzakelijk is.

Haags Welzijn

De focus van Haags Welzijn was tot 2020 gericht op de Chinese doelgroep. In 2021 is – conform de Nota Mensenhandel van de gemeente Den Haag en naar aanleiding van de onderzoeken van eerdere jaren – ingezet op het verbreden van de activiteiten naar andere Aziatische gemeenschappen. Hiermee is de doelgroep van Haags Welzijn uitgebreid. Haags Welzijn streeft ernaar om de gezondheid, arbeidssituatie en maatschappelijke positie te verbeteren van (potentiële) Aziatische slachtoffers van mensenhandel en (arbeids)uitbuiting en medewerkers van de Aziatische wellness-branche in de regio Haaglanden.

Spot46

Bij het informatie- en adviescentrum voor sekswerkers, Spot46, werd in 2021 een sterke stijging waargenomen van sekswerkers die telefonisch (bellen, sms, WhatsApp) contact zochten. Met ruim 3000 telefonische contacten was er sprake van een verdubbeling ten opzichte van 2020 en een verdrievoudiging vergeleken met 2019. Veel vragen gingen over corona gerelateerde zaken, zoals financiële steun. Spot46 merkt dat sekswerkers die voorheen naar het spreekuur kwamen nu vaker zaken telefonisch regelen, omdat zij dat ook zo deden op het moment dat Spot46 in 2020 tijdelijk gesloten was door de coronamaatregelen.

Op 22 september 2021 bestond Spot46 10 jaar. Dit is gevierd door het presenteren van een filmpje over '10 jaar Spot46' op de website en via social media, het maken van een jubileumpagina op de website met de verschillende activiteiten en projecten die in de afgelopen 10 jaar gerealiseerd zijn en het uitdelen van een traktatie aan sekswerkers tijdens veldwerk. In dit jubileumjaar kreeg Spot 46 tevens een nieuwe website en nieuw logo, volledig in lijn met de nieuwe huisstijl van SHOP.

Veldwerk

Tijdens online veldwerk zijn in 2021 3.500 sekswerkers benaderd, bijna anderhalf keer zoveel als in 2020 dankzij nog intensiever online veldwerk, waaronder het versturen van animatiefilmpjes. Tijdens de Meet&Greet van SOA Aids Nederland met GGD's uit heel het land is er vanuit het veldwerk van SHOP en Spot46 een presentatie gegeven over hoe SHOP animatieberichten verspreidt om de doelgroep beter te bereiken.

Opvallend waren de advertenties van Chinese sekswerkers uit Spanje, die adverteren met full face en full opties. In de tweede helft van het jaar is er een Aziatisch spreekuur gestart door SHOP/ Haags Welzijn in het pand van Spot46, met als doel de drempel voor onder andere deze groep te verlagen om hulp- en dienstverlening te vragen en een beter beeld te krijgen van deze groep.

In juni is een coronavaccinatie-dag georganiseerd in samenwerking met de GGD Haaglanden op de locatie van Spot46. 115 mensen hebben zich laten vaccineren en nog tientallen zijn doorgezet naar onder andere De Haven, Humanitas en verschillende GGD's. Sekswerkers zijn via online veldwerk actief geïnformeerd over de mogelijkheid om zich te laten vaccineren.

SWAD

Zoals hierboven is aangegeven is SHOP mede-initiator en deelnemende partner van de Sekswerk Alliantie Destigmatisering (SWAD). SHOP is onderdeel van het coördinatieteam en heeft de kick-off op 19 mei en de lancering op 2 juni van de SWAD mede georganiseerd.

Ook ontwikkelt SHOP in het kader van de SWAD een info-clip en presentatie voor banken, met als doel banken bewust te maken hoe sekswerkers door het stigma worden uitgesloten van bancaire diensten en in te laten zien hoe banken een bijdrage kunnen leveren aan het professionaliseren van de branche en het destigmatiseren van sekswerk. In 2021 hebben medewerkers uit verschillende teams samengewerkt aan dit project. Er zijn gesprekken gevoerd met bankmedewerkers en sekswerkers en er is een literatuurstudie gedaan om input te verzamelen voor de info-clip en presentatie. Ook is een samenwerking gestart met Belle uit Utrecht voor het maken van de info-clip. Het eindproduct wordt eind maart 2022 verwacht en zal dan in de loop van 2022 aan banken gepresenteerd worden.

Huisvesting

Het bestuur blijft de huisvesting van SHOP hoog op de agenda zetten. Eind 2016 is hierover een besluit genomen. Deze is meermalen ook met de gemeente Den Haag besproken. In 2020 kreeg een externe makelaar dan ook de opdracht een geschikte accommodatie voor het Management Team, de staf, het Maatschappelijk Werk en de Zorgcoördinatoren 18+ en 18- en eventueel de locatie Spot46 te zoeken. In 2021 zijn verschillende panden bezocht maar tot op heden is geen geschikt pand gevonden. Binnen de huidige markt blijkt het moeilijk voor een organisatie als SHOP om een betaalbaar kantoor te vinden.

6. FINANCIËLE RESULTATEN 2021

	Realisatie 2021		
Baten			
Structurele subsidiebaten *	2.748.083	2.664.895	3.271.971
Overige subsidiebaten en fondsbijdragen	-	-	69.501
Overige baten	78.976	89.965	25.593
Totale baten	2.827.059	2.754.860	3.367.065
Inkopen diensten*)	-	-	504.861
Baten min inkopen diensten	2.827.059	2.754.860	2.862.204
Lasten			
Personeelskosten	2.127.719	2.123.741	2.170.486
Afschrijvingskosten	12.046	15.300	14.026
Huisvestingskosten	209.580	212.517	202.190
Exploitatiekosten	46.186	140.900	102.815
Kantoorkosten	183.824	155.636	185.632
Verkoopkosten	17.457	19.000	11.815
Algemene kosten	112.815	106.141	97.705
Totale lasten	2.709.627	2.773.235	2.784.669
Resultaat	117.432	-18.375	77.535

*) In juli 2019 t/m december 2020 heeft SHOP de RUPS III uitgevoerd, samen met 2 partners. SHOP was penvoerder en heeft alle subsidiebaten ontvangen. Het aandeel van de partners is verwerkt als Inkopen diensten. Dit verklaart waarom de subsidiebaten in 2020 hoger zijn.

Toelichting financiële resultaten

Over 2021 is een positief resultaat van € 117.432 behaald. Dit is meer dan het begrote resultaat van -€ 18.375. Dit resultaat is te verklaren door het feit dat in 2021 € 85.000 meer subsidie is beschikt dan begroot. Tevens zijn vanwege COVID-19 de activiteitenlasten lager uitgevallen dan begroot, omdat bij het begroten de verwachting was dat de versoepelingen en mogelijkheden tot fysieke bijeenkomsten sneller zouden worden hervat. Kosten als bijvoorbeeld zaalhuur, catering en inhuren van externen zijn niet gemaakt, omdat veel werk digitaal heeft plaatsgevonden. De gevolgde trainingen en opleidingen zijn vaak doorgegaan via bijvoorbeeld webinars, waardoor ook minder reis- en verblijfskosten zijn gemaakt. Hetzelfde geldt voor de door SHOP georganiseerde voorlichtingen en trainingen.

Ondanks het gerealiseerde resultaat over 2021, zorgt het huidige eigen vermogen van SHOP ervoor dat er voor een organisatie met deze omvang weinig ruimte is om tegenvallende inkomsten of hogere dan verwachte kosten op te vangen. Denk hierbij aan de sterk oplopende energiekosten en de hiervoor genoemde herhuisvesting, die verbouwingskosten en zeer waarschijnlijk tijdelijk dubbele huurkosten met zich mee kunnen brengen.

Ook zijn er middelen nodig voor de verdere kwaliteitsontwikkeling van het personeel, naast de toch al oplopende personeelskosten, zoals de kosten van ziekteverzuimpreventie en -verzekering en voor een vertrouwenspersoon. SHOP gaat de komende twee jaar werken aan het behalen van een kwaliteitscertificaat (in samenwerking met onder andere Sociaal Werk Nederland) en aan de certificering van haar training- en scholingsaanbod. Deze kwaliteitscertificaten kunnen ervoor zorgen dat SHOP haar

kennis en diensten aan een bredere groep collega's en andere belangstellende buiten de huidige gremia van financiers kan aanbieden. Dit kan meer financiële soliditeit geven.

Daarnaast stijgen de personeelskosten door de in de CAO overeengekomen stijging van salarissen en pensioenpremies. In vier jaar tijd is er sprake geweest van stijging van salaris- en pensioenpremies van 13%. Bovendien zal de huidige CAO (2021-2023) ook kostenverhogend werken, te denken valt aan kosten voor ouderschapsverlof, thuiswerken en verdere salarisverhoging. Het rijk heeft daarom besloten om de stijgende loonkosten voor de verschillende zorg- en welzijnsinstellingen te compenseren door middelen beschikbaar te stellen voor de gemeentes. Of dit ook betekent dat SHOP gecompenseerd wordt, is iets waarover de directeur in gesprek gaat met de gemeente. Bij het opmaken van de jaarrekening 2021 zijn een aantal verwachte subsidieaanvragen voor 2022 ook nog niet gehonoreerd. Het niet toewijzen van aanvragen in 2022 of in 2023 heeft direct impact op de bedrijfsvoering en de reserves.

De continuïteit waarborgen blijft daarom een uitdaging. De door de Gemeente gekozen subsidiesystematiek met ingang van 2022 maakt de situatie nog onzekerder. Van de organisatie wordt een degelijke meerjaren inzet verwacht, maar de financiële situatie kan door de tendersystematiek (soms ook voor kleine bedragen) een grote impact hebben op de continuïteit. Deze nieuwe systematiek vraagt bovendien een grotere inzet van de ondersteunende diensten en heeft zeker een verhogend bureaucratisch effect.

Cashflow en liquiditeitsproblematiek

De cashflow blijft een punt van zorg voor directie en bestuur, ondanks het positieve resultaat over 2021 en het toegenomen eigen vermogen. Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2021 € 305.231, hiervan zijn € 214.426 vrije reserves. Dit is 7,6% van de baten van 2021. Van de structurele jaarsubsidies die SHOP ontvangt is er bevoorschotting van 90%, met een afrekening circa 12 maanden na afloop van het betreffende jaar. Dit terwijl de betaling van salarissen, loonbelasting, pensioenpremies en andere vaste lasten niet uitgesteld kan worden. De combinatie van een relatief gering eigen vermogen ten opzichte van de jaarlijkse baten en lasten en een ontvangst van 10% van de subsidie achteraf zorgen voor cashflowproblemen die de bedrijfsvoering belemmeren.

Verdere zorg voor de continuïteit van de bedrijfsvoering is de hierboven omschreven verhoging van de personeelskosten van 13%. Het blijft noodzakelijk dat de in de CAO overeengekomen stijging van salarissen en pensioenpremies en overige kostenstijgingen (zoals op het moment van schrijven de explosieve stijging van de inflatie) ook de komende jaren gedekt worden door de jaarlijkse subsidie. Ook andere noodzakelijke uitgaven, zoals een alarmsysteem voor medewerkers tijdens veldwerk, een externe vertrouwenspersoon en AVG-kosten, verhogen de personeelskosten per FTE. SHOP blijft hier dan ook aandacht voor vragen. Daarnaast is SHOP nog steeds op zoek naar nieuwe huisvesting voor haar hoofdvesting en de locatie Spot46. De inrichting hiervan zal ook de nodige uitgaven met zich mee brengen. Tijdige bevoorschotting van de subsidies van 2022 en de afwikkeling van die van 2021 is noodzakelijk om de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen

Tot slot

2021 stond net zoals 2020 in het teken van de coronamaatregelen die wederom gepaard gingen met een aantal lockdowns. Ondanks alle beperkingen die een dramatische impact gehad hebben op het werk van SHOP, maar vooral op het leven de doelgroep, hebben de medewerkers van SHOP zich flexibel opgesteld en is het SHOP gelukt om het werk door te zetten en onze cliënten bij te staan.

7. VOORUITZICHTEN 2022

De begroting 2022 voor de kerntaken is gekoppeld aan de kernactiviteiten van SHOP en verdeeld over de twee domeinen sekswerk en mensenhandel. De begroting is door het bestuur als volgt vastgesteld:

	Begroting 2022
Baten	
Structurele subsidiebatens minuss partners	2.657.800
Overige subsidiebatens en fondsbijdragen	29.000
Overige batens	22.950
Totale batens	2.709.750
Lasten	
Personeelskosten:	
Lonen en salarissen	1.493.300
Sociale premies en pensioenlasten	452.700
Overige personeelskosten	267.500
Totale personeelskosten	2.213.500
Huisvestingskosten	220.100
Afschrijvingskosten	11.000
Exploitatiekosten	67.200
Verkoopkosten	18.000
Kantoorkosten	124.000
Algemene kosten	71.750
Totale lasten	2.725.550
Resultaat	<u>-15.800</u>

Het uitstappprogramma voor sekswerkers wordt door een aantal centrumgemeentes via een Decentraaal Uitkering Uitstappprogramma (DUUP) doorgezet. In 2022 heet dit programma "Carrièreswitch Sekswerkers". Den Haag is een van deze centrumgemeentes. Conform artikel 2.1a van de regeling omvat de regio Den Haag de gemeentes: Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Den Haag, Delft, Gouda, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Krimpenerwaard, Leiden, Leiderdorp, Leidschendam-Voorburg, Lisse, Midden-Delfland, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Teylingen, Voorschoten, Waddinxveen, Wassenaar, Westland, Zoetermeer en Zoeterwoude. SHOP is werkzaam in al deze Gemeentes en heeft een aanvraag ingediend voor het doorzetten van haar uitstappprogramma in de stad en de regio van € 200.000.

Uit voorgaande blijkt dat SHOP zich beweegt in een dynamisch, breed en specifiek werk- en beleidsveld. Het bestuursverslag werpt ook een blik op de plannen voor het jaar 2022. De opgenomen speerpunten voor 2022 zijn afkomstig uit het concept Meerjarenplan 2021-2023. SHOP focust zich hierin op thema's die in deze periode extra aandacht nodig hebben en waarbij voortdurend naar innovatiemogelijkheden wordt gekeken. Het Meerjarenplan is geen statisch document. Het biedt een duidelijk kader en wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

De speerpunten voor 2022 zijn:

- Doorontwikkeling van SHOP om de organisatie van het werk in samenhang toekomstbestendig te maken

- Certificering van de trainingen van SHOP Jeugd en Mensenhandel
- Kwaliteitskeurmerktraject starten conform het traject van Sociaal Werk Nederland
- Deelname aan de SeksWerk Alliantie Destigmatisering – SWAD (in samenwerking met Soa-Aids Nederland en 21 andere organisaties)
- Realisatie van de doorontwikkeling van het project *Humans in the red light The Hague* in samenwerking met theater de Vaillant
- Huisvesting voor MT, Staf, Maatschappelijk werk en Zorgcoördinatoren
- Ontwikkelen van een vrijwilligersbeleid, waarbij ervaringsdeskundigen in grote mate betrokken worden

Voor de uitvoering van de reguliere werkzaamheden en projecten voor het jaar 2022 maakt het bestuur zich zorgen over de groei van de inflatie en energiekosten, zoals hierboven ook genoemd is. De geringe reserve van SHOP blijft zorgelijk. De organisatie wordt klaargestoomd om ook nieuwe financiële bronnen aan te boren en de kosten zoveel mogelijk te beheersen.

8. BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN

Het bestuur stelt het inhoudelijke en financiële beleid van de organisatie op hoofdlijnen vast. De beleidsvoorbereiding en de invulling van het vastgestelde beleid is gedelegeerd aan de directeur. Het bestuur heeft in 2021 acht keer vergaderd, waarvan eenmaal met de ondernemingsraad (OR) en eenmaal heeft het bestuur haar aandacht gevestigd op de nodige aanpassingen van haar statuten en protocollen naar aanleiding van de Wet Bestuur en Toezichthoudend Rechtspersoon (WBTR). In de periode september 2021 en december 2021 hebben een aantal wissels van bestuursleden plaatsgevonden.

In 2021 was het bestuur van SHOP als volgt samengesteld:

Naam	Functie	Overige functies	Datum Benoeming
Mw A. Laheij	Voorzitter	directeur/eigenaar van Laheij gespreksleiding, coaching en advies Toezichthouder Kopwerk-Schooltij	1-12-2019 1 ^e termijn. Herbenoeming mogelijk op 1 december 2023
Mw N. van der Wekken	Secretaris	Directeur van Stroomopwaarts (gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam)	26-10-2020 1 ^e termijn. Herbenoeming mogelijk op 26 oktober 2024
Mw D. Teeuwen	Bestuurslid Plaatsvervangend penningmeester periode 26 september-januari 2021	Adviseur Integriteit bij Oxfam Novib.	1-1-2019 1 ^e termijn. Herbenoeming mogelijk op 1 januari 2023
De heer G. van Westbroek	penningmeester	gepensioneerde	1-1-2021 1 ^e termijn Afgetreden per 6-9-2021
Mw. M. Manschot	Bestuurslid	vakbondsbestuurder FNV Overheid	1-1-2019 1 ^e termijn. Afgetreden per 6 september 2021
De heer S. Fontein	Bestuurslid Voordracht van de OR per 1 november 2016 Van september 2021 tot 1 december 2021 Penningmeester	Hoofd vakgroep sales en relatiebeheer bij Stichting Koninklijke Rotterdamse Diergaarde	Aangetreden op 5 november 2016. 2 ^e termijn. Herbenoemd in november 2020.

De heer J. Franssen	Bestuurslid	Beleidsadviseur op het gebied van Openbare Orde en Veiligheid bij Gemeente Delft	1-12-2021 1e termijn. Herbenoeming mogelijk op 1 december 2025
Mw. S. Herbrink	Penningmeester	Programmamanager Netherlands Institute for Multiparty Democracy	1-12-2021 1e termijn. Herbenoeming mogelijk op 1 december 2025

Het bestuur ontvangt een vrijwilligersvergoeding.

Samenstelling van de directie van SHOP in 2021:

Naam	Functie	Nevenfuncties	Datum Benoeming
Mevrouw M.. Scali	Directeur	Secretaris Sekswork Expertise Lid van de stichting Vrienden van Jessehof te Delft	16 januari 2012

Tot slot, het bestuur verklaart in het kader van dit verslag, dat het in 2021 geen bezoldiging heeft verleend aan medewerkers van SHOP die de inkomensgrens overschrijden, zoals benoemd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

Het bestuur van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel (SHOP)

Mw. A. Laheij (voorzitter)

Mw. N. van der Wekken (secretaris)

Mw. S. Herbrink (penningmeester)

De heer J. Franssen (lid)

Mw. G. Bekman (lid)

Den Haag, 25 april 2022

JAARREKENING

Balans per 31 december 2021

Winst-en-verliesrekening over 2021

Kasstroomoverzicht 2021

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Toelichting op de balans per 31 december 2021

Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2021

Overige toelichtingen

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2021
(na winstbestemming)

		31 december 2021		31 december 2020	
		€	€	€	€
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa	(1)				
Inventaris Kantoor		17.368		23.742	
Inventaris 24-uurs Opvang		5.392		8.381	
Inventaris Dienstencentrum		4.867		6.886	
			27.627		39.009
Financiële vaste activa	(2)				
Overige vorderingen			10.200		10.200
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	(3)				
Handelsdebiteuren		6.328		-	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		7.358		24.722	
Overige vorderingen en overlopende activa		351.309		326.807	
			364.995		351.529
Liquide middelen	(4)		257.654		340.978
			<u>660.476</u>		<u>741.716</u>

blz. 19

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Baten			
Subsidiebaten	(7) 2.748.083	2.664.895	3.271.971
Subsidie extra projecten	(8) -	-	19.313
Overige baten	(9) 78.976	89.965	75.781
Som der baten	2.827.059	2.754.860	3.367.065
Lasten			
Besteed aan de doelstellingen	(10) -	-	504.861
Personeelskosten	(11) 2.127.719	2.123.741	2.170.486
Afschrijvingen	(12) 12.046	15.300	14.026
Overige bedrijfskosten	(13) 569.862	634.194	600.157
	2.709.627	2.773.235	2.784.669
Resultaat	117.432	-18.375	77.535
Resultaatbestemming			
Overige reserves	117.432	-18.375	77.535

3 KASSTROOMOVERZICHT 2021

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2021		2020	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat	117.432		77.535	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	12.046		14.026	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	-13.466		-204.552	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief schulden aan kredietinstellingen)	-198.672		180.626	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-82.660		67.635
Kasstroom uit operationele activiteiten		-82.660		67.635
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-664		-36.351
		-83.324		31.284
Samenstelling geldmiddelen				
	2021		2020	
	€	€	€	€
Geldmiddelen per 1 januari		340.978		309.694
Mutatie liquide middelen		-83.324		31.284
Liquide middelen per 31 december		257.654		340.978

4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

4.1 Algemeen

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel (geregistreerd onder KvK-nummer 27251009, statutair gevestigd te Den Haag, bestaan voornamelijk uit het aanbieden van dienst- en hulpverlening, het verlenen van psycho-sociale hulp en het bieden van opvang aan (ex)prostituées en slachtoffers van mensenhandel in de regio Haaglanden en Hollands Midden. De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd aan de Herengracht 20, Herengracht 46A en Honselersdijkstraat te Den Haag.

Organisatie

Blijkens de akte d.d. 29-05-2002 werd Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel per genoemde datum opgericht, is statutair gevestigd te Den Haag en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 27251009.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

4.2 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, mede op basis van de richtlijn voor de Jaarverslaggeving Kleine Organisatie zonder winststreven (RJK C1).

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Doelstelling

SHOP, Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel, is een in Den Haag gevestigde niet-gouvernementele organisatie die dienst- en hulpverlening aanbiedt aan (voormalig) sekswerkers, aan slachtoffers van mensenhandel en bij hen betrokkenen. SHOP functioneert ten dienste van haar samenwerkingspartners en opdrachtgevers tevens als regionaal kennis- en expertisecentrum op deze beleidsterreinen,

SHOP voert in opdracht van en gesubsidieerd door de gemeente Den Haag en met middelen van derden (fondsen) op professionele wijze en in samenwerking met andere organisaties de volgende taken uit:

- SHOP ondersteunt sekswerkers (man, vrouw, transgender) bij de veilige en professionele uitoefening van hun beroep.
- SHOP ondersteunt activiteiten van sekswerkers die positieverbetering van de beroepsgroep tot doel hebben.
- SHOP ondersteunt en begeleidt ex- sekswerkers in nieuw gemaakte keuzes, zoals bij een carrièreswitch.
- SHOP levert een bijdrage aan de signalering en bestrijding van (inter-)nationale mensenhandel.
- SHOP ondersteunt de slachtoffers van mensenhandel en voert de zorgcoördinatie uit voor de regio Den Haag.

SHOP baseert haar handelen op de volgende uitgangspunten:

- Het bieden van seksuele dienstverlening is een beroep, waarvan in Nederland de legitimiteit wettelijk is vastgelegd.
- Daar waar derden een persoon onder dwang, misleiding, intimidatie en geweld tot (seksuele en anderszins) dienstverlening of welke vorm van arbeid dan ook aanzetten, is sprake van een te bestrijden misstand.
- SHOP beschouwt als haar opdrachtgevers: de cliënten (sekswerkers en slachtoffers mensenhandel op het aspect zorgcoördinatie), de subsidieverleners en andere geldgevers.

4.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Afschrijving

Actief

%

Inventaris Kantoor	20
Inventaris 24-uurs Opvang	20
Inventaris Dienstencentrum	20

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen, alsmede gekochte leningen die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

4.4 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en de kosten en andere lasten van het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en dergelijk, alsmede de baten uit hoofde van giften, subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de lease termijnen uit hoofde van het financial lease contract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Inventaris Kantoor	Inventaris 24-uurs Opvang	Inventaris Diensten- centrum	Totaal
	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2021</i>				
Aanschaffingswaarde	203.900	99.261	70.287	373.448
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-180.158	-90.880	-63.401	-334.439
	<u>23.742</u>	<u>8.381</u>	<u>6.886</u>	<u>39.009</u>
<i>Mutaties</i>				
Investerings	-	664	-	664
Desinvesterings	-33.433	-	-	-33.433
Afschrijving desinvesterings	33.433	-	-	33.433
Afschrijvingen	-6.374	-3.653	-2.019	-12.046
	<u>-6.374</u>	<u>-2.989</u>	<u>-2.019</u>	<u>-11.382</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2021</i>				
Aanschaffingswaarde	170.467	99.925	70.287	340.679
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-153.099	-94.533	-65.420	-313.052
Boekwaarde per 31 december 2021	<u>17.368</u>	<u>5.392</u>	<u>4.867</u>	<u>27.627</u>

2. Financiële vaste activa

	2021	2020
	€	€
<i>Waarborgsommen</i>		
Stand per 1 januari	10.200	10.200
Mutatie	-	-
Stand per 31 december	<u>10.200</u>	<u>10.200</u>

VLOTTENDE ACTIVA

3. Vorderingen

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
<u>Handelsdebiteuren</u>		
Debiteuren	6.328	-
	<u>6.328</u>	<u>-</u>
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Pensioenen	7.358	24.722
	<u>7.358</u>	<u>24.722</u>
<u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Overige vorderingen	274.808	261.696
Overlopende activa	76.501	65.111
	<u>351.309</u>	<u>326.807</u>
<i>Overige vorderingen</i>		
Transitievergoeding 2017	-	12.973
Gemeente Den Haag (2021:ABBA/VL/33952) (2020:ABBA/VL/25288)	240.478	232.692
Gemeente Den Haag (2021:ABBA/VL/31570) (2020:ABBA/VL/10255 & ABBA/VL/24381)	5.300	8.950
Gemeente Den Haag (ABBA/VL/35815)	29.030	-
Overige subsidies en donaties	-	7.081
	<u>274.808</u>	<u>261.696</u>
<i>Overlopende activa</i>		
Voorschotten personeel	-	3.287
Vooruitbetaalde kosten	60.238	48.898
Nog te ontvangen bedragen	7.484	12.926
Nog te factureren	8.779	-
	<u>76.501</u>	<u>65.111</u>

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
4. Liquide middelen		
Rabo BedrijfsSpaarRekening NL65 RABO 3492 4163 73	225.452	200.452
Rabobank Zakelijke rekening NL87 RABO 0118 5094 03	18.928	128.581
Rabobank Zakelijke rekening NL96 RABO 0122 2468 45	9.401	5.900
Rabo BedrijfsSpaarRekening NL08 RABO 1096 1466 65	1	1
Hoofdkas Herengracht 20	881	2.953
Cliëntenkas	517	951
Kas 24-uurs Opvang	1.119	758
Kas Spot46	1.355	1.382
	<u>257.654</u>	<u>340.978</u>

De liquide middelen staan vrij ter beschikking.

PASSIVA

5. EIGEN VERMOGEN

Bestemmingsreserves

	2021	2020
	€	€
<i>Bestemmingsreserve</i>		
Stand per 1 januari	50.000	50.000
Mutatie	-	-
Stand per 31 december	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>

In 2013 is door het bestuur van de stichting een bedrag van € 50.000 uit de algemene reserves onttrokken en specifiek bestemd voor verdere organisatieontwikkeling van de stichting.

Overige reserves

Stand per 1 januari	96.994	19.459
Resultaat boekjaar	117.432	77.535
Stand per 31 december	<u>214.426</u>	<u>96.994</u>

Bestemmingsfonds

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
<i>Verbouwing en inrichting</i>		
Stand per 1 januari	40.805	40.805
Stand per 31 december	<u>40.805</u>	<u>40.805</u>

De looptijd van deze reserve is 5 jaar (2020 t/m 2024). Dit bestemmingsfonds is ontstaan bij de vaststelling van de subsidie 2018 door de Gemeente Den Haag en dient aangewend te worden voor verbouwing en inrichting.

6. KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Terugbetalingsverplichtingen subsidies		
Terugbetalingsverplichting RUPS III Landelijk (2767286)	-	8.625
	-	8.625
	<u> </u>	<u> </u>
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	<u>88.743</u>	<u>112.387</u>
Onder de schulden aan crediteuren is een bedrag van € nihil (2020: € 21.835) verantwoord aan preferente schuldeisers.		
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	-	582
Loonheffing	78.582	100.146
	<u>78.582</u>	<u>100.728</u>
	<u> </u>	<u> </u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Overige schulden	11.023	151.595
Overlopende passiva	176.897	180.582
	<u>187.920</u>	<u>332.177</u>
	<u> </u>	<u> </u>
<i>Overige schulden</i>		
Nog uit te geven giften: Fonds stek voor stad en kerk	-	56
Nog uit te geven giften: Fonds Stichting Dominium Adullam	7.548	6.458
Nog uit te geven giften: Fonds donatie Khadija Nairi	525	525
Nog uit te geven bedragen	-	360
Nog uit te geven giften: Fonds Aziaten	2.950	-
Door te betalen subsidie RUPS III aan mede-subsidianten	-	144.196
	<u>11.023</u>	<u>151.595</u>
	<u> </u>	<u> </u>

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
<i>Overlopende passiva</i>		
Vakantiedagen	60.622	47.155
Accountantskosten	25.060	33.166
Loopbaanbudget	33.030	38.544
Nog te betalen kosten	21.311	17.039
Reservering TVT-saldo	9.344	14.228
Zorgbonus	17.450	30.450
Reservering onregelmatigheidstoelag	5.958	-
Vooruitgefactureerde omzet	4.122	-
	<u>176.897</u>	<u>180.582</u>

De in 2020 ontvangen zorgbonussen zijn in 2021 aan de medewerkers die er recht op hadden uitbetaald.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

De stichting heeft een totale huurverplichting van circa € 158.232 tot en met 31 december 2023. Voor het komende boekjaar bedraagt de huurverplichting circa € 103.635.

Operationele leaseverplichting

De stichting is een leaseverplichting voor hardware aangegaan voor de periode van 60 maanden, met ingang van februari 2020. De maandelijkse leaseverplichting bedraagt circa € 5.200,--. Voor het komende boekjaar bedraagt de leaseverplichting circa € 63.072.

Overige niet verwerkte verplichtingen

Financiële dienstverlening

De stichting is een contract aangegaan voor het afnemen van financiële dienstverlening in 2021. Voor het komende boekjaar bedraagt de contractuele verplichting circa € 35.000,-.

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

	Realisatie 2021	Realisatie 2020
	€	€
7. Subsidiebaten		
Gemeente Den Haag (ABBA/VL/33952) (2020: ABBA/VL/25288, 32635 & 32782)	2.404.776	2.370.570
Gemeente Den Haag Jeugd (ABBA/VL/31570) (2020:ABBA/VL/24381)	53.000	42.500
Gemeente Den Haag DUUP (ABBA/VL/35815)	290.307	-
RUPS III Regionaal 2019-2020 (2650567)	-	847.626
RUPS III Landelijk (2767286)	-	11.275
	<u>2.748.083</u>	<u>3.271.971</u>
8. Subsidie extra projecten		
Subsidie "Het stigma voorbij" (ABBA/VL/26139 & 32635) (2019: ABBA/VL/26103)	-	19.313
	<u>-</u>	<u>19.313</u>
9. Overige batens		
Zorgcoördinatie Hollands-Midden	26.504	50.188
Spot46	6.330	4.476
Diverse	4.663	5.075
Opvang	19.655	16.042
SWAD	8.824	-
Zorgbonus	13.000	-
	<u>78.976</u>	<u>75.781</u>
10. Besteed aan de doelstellingen		
Inhuur derden		
Inhuur derdenpartijen ten behoeve van uitvoering RUPS III Regionaal	-	504.861
	<u>-</u>	<u>504.861</u>

	Realisatie 2021	Realisatie 2020
	€	€
11. Personeelskosten		
Lonen en salarissen	1.413.064	1.460.190
Sociale lasten	239.546	268.134
Pensioenlasten	126.620	124.487
Overige personeelskosten	348.489	317.675
	<u>2.127.719</u>	<u>2.170.486</u>
<u>Lonen en salarissen</u>		
Bruto lonen	1.438.063	1.495.772
Mutatie TVT-verplichting	-4.884	-4.050
Reservering keuze- en loopbaanbudget	-309	1.090
Mutatie vakantiedagen	13.467	10.249
	<u>1.446.337</u>	<u>1.503.061</u>
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-33.273	-29.898
Ontvangen subsidies	-	-12.973
	<u>1.413.064</u>	<u>1.460.190</u>
<u>Sociale lasten</u>		
Uitvoeringsinstelling	<u>239.546</u>	<u>268.134</u>
<u>Pensioenlasten</u>		
Pensioenpremies	<u>126.620</u>	<u>124.487</u>
<u>Overige personeelskosten</u>		
Uitzendkrachten	191.555	111.022
Reis- en verblijfkosten	21.270	32.785
Inhuur Calculations	49.443	77.775
Onkostenvergoedingen	155	-1.506
Onbelaste vergoedingen	-	840
Kantinekosten	8.266	7.955
Opleidingskosten	18.265	34.214
Overige personeelskosten	4.873	961
Ziekengeldverzekering	24.248	25.752
Wervingskosten	-	12.100
Kosten arbodienst	10.436	15.777
Overige personeelskosten WKR	6.978	-
Zorgbonus	13.000	-
	<u>348.489</u>	<u>317.675</u>

Wet Normering Topinkomens (WNT)

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

<i>Bedragen x € 1 over 2021</i>	M.A. Scali
Functie(s)	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.321
Beloningen betaalbaar op termijn	10.689
<i>Subtotaal</i>	<i>114.010</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	114.010
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

<i>Bedragen x € 1 over 2020</i>	M.A. Scali
Functie(s)	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	95.679
Beloningen betaalbaar op termijn	9.743
<i>Subtotaal</i>	<i>105.422</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000
Bezoldiging	105.422

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam topfunctionarissen 2021	Functie
A.I.F. Laheij	Voorzitter
N.C. van der Wekken	Secretaris
S. Fontein (afgetreden per 14 februari 2022)	Lid
D.T.M. Teeuwen (afgetreden per 14 februari 2022)	Waarnemend penningmeester
M.A. Manschot (afgetreden per 6 september 2021)	Lid
G.J.M. Westbroek (afgetreden per 6 september 2021)	Penningmeester
J. Franssen (aangetreden per 1 december 2021)	Lid
S. Herbrink (aangetreden per 1 december 2021)	Penningmeester

12. Afschrijvingen

Afschrijvingen materiële vaste activa

	Realisatie 2021	Realisatie 2020
	€	€
Inventaris Kantoor	6.374	6.194
Inventaris 24-uurs Opvang	3.653	6.593
Inventaris Dienstencentrum	2.019	1.239
	<u>12.046</u>	<u>14.026</u>

13. Overige bedrijfskosten

Huisvestingskosten	209.580	202.190
Exploitatiekosten	46.186	102.815
Kantoorkosten	183.824	185.632
Verkoopkosten	17.457	11.815
Algemene kosten	112.815	97.705
	<u>569.862</u>	<u>600.157</u>

Huisvestingskosten

Huur	102.804	100.872
Gas, water en elektra	28.334	28.327
Onderhoud gebouwen	-	3.425
Schoonmaakkosten	40.570	41.897
Bewakingskosten	15.722	15.172
Huur extra ruimte Sunday's	7.091	6.534
Vaste lasten onroerend goed	3.692	4.832
Overige huisvestingskosten	11.367	1.131
	<u>209.580</u>	<u>202.190</u>

Exploitatiekosten

Deskundigheidsbevordering	-	750
Activiteiten voor cliënten	16.939	16.592
Kosten diensten SZW	-	40.000
Huisartskosten	3.225	2.550
Tolkkosten	4.686	3.887
Kosten inventaris	2.408	3.421
Overige exploitatiekosten	18.928	35.615
	<u>46.186</u>	<u>102.815</u>

Kantoorkosten

Kantoorbehoeften	1.756	1.826
Drukwerk	38.476	32.036
Automatiseringskosten	74.461	95.889
Porti	1.007	1.957
Contributies en abonnementen	9.463	6.024
Websitekosten	28.933	19.701
Internetkosten	11.668	5.263
Telecommunicatiekosten	18.060	22.936
	<u>183.824</u>	<u>185.632</u>

	Realisatie 2021	Realisatie 2020
	€	€
<u>Verkoopkosten</u>		
Voorlichtingsmateriaal en verslagen	3.425	7.442
Representatiekosten	6.657	1.972
Relatiegeschenken	1.636	846
Verblijfs- en vergaderkosten	1.198	1.555
Verteerkosten	915	-
Afboeking vordering huurders	3.506	-
Overige verkoopkosten	120	-
	<u>17.457</u>	<u>11.815</u>
<u>Algemene kosten</u>		
Accountantskosten	40.179	43.584
Administratiekosten	39.049	36.535
Advieskosten	6.709	472
Juridische kosten	385	1.218
Verzekeringen	4.622	5.076
Bestuurskosten	18.940	7.500
Vrijwilligersvergoedingen	990	1.920
Overige algemene kosten	1.941	1.400
	<u>112.815</u>	<u>97.705</u>

7 OVERIGE TOELICHTING

Bestemming van het batig saldo 2021

Het bestuur stelt voor om het batig saldo over 2021 ad € 117.432 toe te voegen aan de overige reserves. Vooruitlopend op de vaststelling door het bestuur in de bestuursvergadering van 25 april 2022 is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

Personeelsleden

Gedurende het jaar 2021 waren 27,7 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2020: 30,3).

Ondertekening bestuur voor akkoord

Den Haag, 25 april 2022

A.I.F. Laheij, voorzitter

N.C. van der Wekken, secretaris

S.S.J. Herbrink, penningmeester

J.G.H. Franssen, lid

G. Bekman, lid

SHOP /

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel statutair gevestigd te Den Haag

A. Verklaring over de in het rapport opgenomen jaarrekening 2021

ONS OORDEEL

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2021 van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel te Den Haag gecontroleerd. Het totaal van verantwoorde subsidiebatens van de gemeente Den Haag bedraagt € 2.748.083, zoals blijkt uit pagina 32 van dit financieel verslag.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn Rijk C1 Kleine Organisaties zonder winststreven en de Wet Normering Topinkomens (WNT). Voorts zijn wij van oordeel dat de verantwoorde subsidies van de gemeente Den Haag in het financieel verslag over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten is opgesteld in overeenstemming met de van toepassing zijnde subsidievoorwaarden. Dit betreft in ieder geval de bepalingen van de Algemene Subsidieverordening Den Haag 2020, van de (eventueel) van toepassing zijnde subsidieregeling, van de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017 en de subsidievoorwaarden zoals opgenomen in de subsidieverlening.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Voorts zijn wij van oordeel dat de jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten voldoet aan de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid, zoals opgenomen in het Controleprotocol WNT in de beleidsregels toepassing WNT.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet Normering Topinkomens 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening inclusief subsidieverantwoording'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Voorts is onze controle uitgevoerd met inachtneming van de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017. Door de toepassing van dit protocol is door ons in het bijzonder onderzocht dat voor alle relevante, verantwoorde subsidiestromen de relevante subsidievoorwaarden zijn nageleefd.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Grindweg 90-96, 3055 VD Rotterdam, Postbus 34079, 3005 GB Rotterdam

T +31 (0)10 278 11 00 E rotterdam@hnb-denhartog.nl www.hnb-denhartog.nl

HLB Den Hartog Accountants & Consultants is gevestigd te Rotterdam en staat ingeschreven in het Handelsregister bij de KvK onder nummer 24444102. Uitsluitend HLB Den Hartog Accountants & Consultants geldt als opdrachtnemer. Op haar dienstverlening zijn de Algemene Voorwaarden van HLB Nederland Accountants & Consultants B.V. van toepassing, waarin onder meer een beperking van de aansprakelijkheid en een aanwijzing van de bevoegde rechter zijn opgenomen. Deze Algemene Voorwaarden zijn te raadplegen via www.hnb-denhartog.nl en zijn gedeponeerd bij de KvK onder nummer 33238606.

HLB Den Hartog is a member of HLB International, the global advisory and accounting network.

BEPERKING IN GEBRUIK EN VERSPREIDINGSKRING

De verantwoorde subsidies zijn opgesteld voor de gemeente Den Haag. Hierdoor zijn de verantwoorde subsidies mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor de gemeente Den Haag en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

NALEVING ANTICUMULATIEBELING WNT NIET GECONTROLEERD

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende functionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het rapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het rapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven, overzicht subsidies in overeenstemming met Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017 en de WNT verantwoording in overeenstemming met de Wet Normering Topinkomens.

*C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening***VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR VOOR DE JAARREKENING INCLUSIEF SUBSIDIEVERANTWOORDING**

Het bestuur is verantwoordelijk voor de verantwoording van de subsidies in de jaarrekening in overeenstemming met de subsidievoorwaarden en in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens. Dit betreft in ieder geval de bepalingen van de Algemene Subsidieverordening Den Haag 2020, van de van toepassing zijnde subsidieregeling, van de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017 en de subsidievoorwaarden zoals opgenomen in de subsidieverlening.

Voorts is het bestuur verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven en de Wet Normering Topinkomens. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om de subsidies van de gemeente Den Haag te verantwoorden en het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING INCLUSIEF SUBSIDIEVERANTWOORDING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Onze controle is mede uitgevoerd op basis van de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017 en de Wet Normering Topinkomens, inclusief de Regeling Controleprotocol WNT 2021.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening inclusief de subsidieverantwoording staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening inclusief de subsidieverantwoording en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening inclusief de subsidieverantwoording de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 25 april 2022

HLB Den Hartog
Accountants & Consultants

M. Haag AA